

Ovako – en attraktiv arbetsplats

Ökad arbetssäkerhet genom förändrat beteende

”Ovako i Hofors – en säker och attraktiv arbetsplats

Snart byggs Ringverk 11

Vindkraftsindustrin har medvind. Det gynnar Ovako i Hofors som en av de två största aktörerna i Europa på att leverera valsade ringar av hög kvalitet till vindkraftverkens kullager. Nu investerar Ovako 80 miljoner i ytterligare ett nytt ringverk, ringverk 11.

större och större verk. Framför allt byggs det alltså större vindkraftverk till havs med kapacitet på 5-6 Megawatt.

- De senaste 10-15 åren har vindkraftmarknaden globalt vuxit explosionsartat och där har vi tagit en tät position. Vi förbereder nu för ytterligare ett ringverk, ringverk 11, som blir två stor-

lekar större än nuvarande största verk. Med den i drift 2013 kan vi leverera ringar för till exempel rotorlager i storlek upp till fyra meter, ett segment vi inte kunnat leverera till tidigare.

Kraftig produktionsökning

Ovako har ökat produktionskapaciteten av valsad ring med över 100 procent de senaste sex åren, framför allt inom det grovre registret.

- Nu fortsätter vi på den linjen. Det är stimulerande och högintressant att jobba i en organisation där investeringsviljan är så hög hos ägarna, säger Anders som varit i företaget sedan 1994.

Ovakos produkter levereras framför allt till lagertillverkare, ett fåtal applikationer säljs direkt till vindkraftstillverkare.

Idag har Ovako fyra producerande ringverk. Det senaste ringverk 10 invigdes så sent som i april 2010. En investering på 200 miljoner. Nu investerar företaget ytterligare för att kunna slå sig in på nya marknadssegment.

Havsbaseade vindkraftverk
Utvecklingen av vindkraften har gått mot

Ovako i Hofors är ett av två ledande företag i Europa inom produktion av ringvalsning av rullningslager.
Foton: Leif Westlund och Stig-Göran Nilsson.

Ökad produktivitet i Stålverket

Ovako bedriver sedan flera år ett seriöst säkerhetsarbete. Nu vidgas det arbetet med att fokusera på medarbetarnas beteende.

Ovako har uppnått resultat med antalet arbetsplatsolyckor och sjukfrånvaro som ligger på en nivå jämförbart med övriga företag inom svensk stålindustri. Företaget anser ändå att det är för högt.

- Vissa medarbetare tar risker på jobbet som ingen begär dem att göra. Ingen ska behöva bli skadad på jobbet, säger personalchef Leo Takula.

Beteendebaserat säkerhetsarbete

Beteendebaserat säkerhetsarbete (BBS) är ett treårigt projekt som inleddes 2010, men som kommer att leva vidare som en naturlig del i organisationens verksamhet i framtiden.

- Vi kan se, efter analyser, att 80 procent av skadorna beror på dem som gör sig illa, 20 procent på grund av brister i arbetsmiljö eller utrustning. Tidigare har vi framför allt fokuserat på att skydda anställda från farliga miljöer. Reglerna är bra och finns. Nu ska vi på allvar följa reglerna till punkt och pricka – för vår egen skull. Därför koncentrerar vi oss på medarbetarnas beteende. Nu ska vi lära gamla hundar att sitta. Vi ska ändra attityder och bidra till en företagskultur där

säkerheten är djupare rotad, säger Kyösti Ylinen, huvudskyddsombud på företaget.

Allas ansvar

BBS sker i flera steg. Först har alla skyddsombud, avdelningschefer och miljö- och hälsoskyddscoordinatorer genomgått en grundutbildning. Därefter ska alla skyddsombud ges en observationsutbildning där ett helt nytt rapporteringssystem introduceras.

- MIA, som det heter, är ett viktigt verktyg där alla kan rapportera brister i säkerhetssystemet till ansvariga chefer. Därefter kan vi, vid de återkommande skyddsmötena, gå igenom hur dessa rapporter hanterats och åtgärdats. Allt ska ske med öppna kort och tydlighet.

Unga medarbetare med

Det tredje steget i raketerna är en enkät där alla 80 skyddsombuden på Ovako i Hofors får svara på frågor om hur de ser på sin roll, sin situation och hur det fungerar i praktiken.

- Vi har precis börjat men redan kan vi se en helt annan aktivitet i frågorna. En positiv anda sprider sig på Ovako i Hofors. Det är extra glädjande eftersom det här bygger på ökat engagemang i säkerhetsfrågorna. Jag är speciellt nöjd med att många unga medarbetare intresserar sig, med nya infallsvinklar, säger Kyösti.

Ökad produktivitet i Stålverket

Efter investeringar i 110 miljonersklassen de senaste åren har stålverket radikalt minskat antalet flaskhalsar och effektiviserat produktionen.

- Vi går från klarhet till klarhet och har nu rejält sug i systemet. Vi har även genomfört organisationsförändringar som varit väl så effektiva, säger Patrik Fredriksson, stålverkschef.

Stålverk 4 på Ovako, invigdes 1977. Ett gediget bygge, men som efterhand dragits med diverse skavanker.

- Vi har bytt ut en äldre travers mot en ny eldriven mobilkran, vilket bland annat inneburit stora fördelar för stålverkets produktivitet. Förändringen innebär också att valsverket får varmare material att arbeta med vilket sänker energikostnaderna. Vi har investerat 50 miljoner kronor i delad skänkgagn för att öka kapaciteten genom

raffineringssteget och vi investerade 45 miljoner förra året i en ny travers i ugnshallen vilket ökar tillgängligheten betydligt.

Ökad efterfrågan

Under hösten slutför även installationen av fyra nya brännare i smältugnen vilket höjer effekten, kortar nedsmältningstiden och ger möjligheten till fler tappningar per dag.

Stålverkschef Patrik Fredriksson är nöjd:

- Efterfrågan ökar och vi har högt tryck på att leverera vårt kvalitetsstål, därför känns det bra att kunna motsvara förväntningarna. Vi ligger i dagsläget på rätt sida om budgeterad produktion 2011. Vi har sådan fart att vi stressar valsverket, vilket är i sin ordning, ler Patrik tidigare valsverkschef.

Fokus medarbetare

Nu är det inte enbart tunga maskininvesteringar som medfört det ökade produktionsflödet i stål-

Livsstilskörkort på jobbet
Stora satsningar på friskvård och välbefinnande

”Ovako satsar stort på att medarbetarna ska trivas på sin arbetsplats och skaffa sig sunda livs vanor. Ovako förbereder personalen på att det finns ett aktivt liv även efter pensioneringen

Ovako vill att alla medarbetarna ska må bra och ha ett gott liv – hela livet.

- Våra medarbetare ska kunna avsluta sin yrkeskarriär här vid 65 och fortsätta ha ett bra och ett aktivt pensionärliv, säger Leo Takula, personalchef på Ovako i Hofors.

Därför har företaget sedan sex år tillbaka ett friskvårdsprojekt, numera kallat Livsstilskörkortet, som erbjuds alla medarbetare i Hofors. Syftet är att förebygga ohälsa och sjukpensionering.

- Ovako har femskiftsarbete. Det ställer höga krav på våra medarbetare att ta hand om sig och sina liv – för deras egen skull. Vid oregelbundna arbetstider är det extra viktigt att inte fuska med sömnen, äta rätt och motionera regelbundet, säger Ovakos företagsskötterska Carina Ericsson.

Tydliga verktyg

På Ovako ska alla kunna tillbringa ett helt yrkesliv och vid pensionen kunna gå ut genom grindarna med rak rygg och en förväntansfull blick vid horisonten. Målet är att alla ska ha ett långt liv – även efter 65. Inom Livsstilskörkortet samverkar Ovako med försäkringsbolaget AFA och IF Metall. Sedan starten 2005 har över 700 medarbetare genomgått programmet

- Alla får genomgå en hälsokontroll och fylla i en hälsoenkät som berör hela individens livsstil. Därefter erbjuds vi en handlingsplan och ett helt spektrum av tjänster inom företagshälsovård för att våra medarbetare ska kunna leva ett bra liv. Övervikt, alkohol, rökning eller hälsoproblem – vi kan alltid hjälpa våra medarbetare. Det är inte alltid lätt – att ändra våra livsstilsvanor är bland det svåraste vi kan göra – men det är värt det. Med Livsstilskörkortet inleder vi en process som leder till ökad insikt om att ta hand om sig själv och skapa goda levnadsvanor.

Även på gruppnivå

Livsstilskörkortet inbegriper även arbetsgrupper på Ovako i Hofors. Ibland är det även arbetsituationen som förhindrar ett sunt leverne.

- Arbetet har även inneburit att vi ändrat skiftgång på en avdelning. Det här är ett arbete som påverkar alla, goda vanor sprider sig på Ovako, bekräftar huvudskyddsombud Kyösti Ylinen som

också är projektledare för Livsstilskörkortet.

Positiva effekter

På Ovako i Hofors ser man redan positiva effekter med minskad sjukfrånvaro och ökad medvetenhet bland medarbetarna. Sedan januari 2011 har Ovako även tagit in företagshälsovården in i organisationen.

- Vi ökar tillgängligheten för vår företagshälsovård genom att ha den inne på området. Vi har bara fått positivt respons på det, säger Leo. Det är något som företagsskötterska Carina bekräftar:

- Nu syns vi på området och det ger bättre service till de anställda. Det är lätt att under en rast kunna komma in till mig och fråga något eller ta blodtryck. Dessutom har vi företagsläkare Jens Erik Nilsson och företaget BRC som stöd i friskvårdsarbetet. Jag har till exempel tre killar inom Livsstilskörkortet som tillsammans gått ner nästan trettio kilo – då är det bokstavligen lättare att leva.

Motionsgrupper

Just nu försöker man identifiera hälsoinspiratörer som kan leda motionsgrupper på fritiden.

- Det är inte så viktigt vad man gör, bara man rör på sig emellanåt. Stavgång runt Hammar-dammen är en jättebra aktivitet till exempel.

Fritidsklubb ger guldskatt

På Ovako finns sedan 25 år tillbaka en fritidsklubb, som erbjuder aktiviteter med medel från företaget.

- Vi började blygsamt, nu kör vi aktiviteter för de anställdas familjer varje månad. Företaget är duktigt på att ta hand om sin personal och är friskostigt med friskvårdsbidrag upp till tusen kronor per anställd och år. Därför kan vi använda våra medel till annat än gymkort, säger Mats Persson, kassör i fritidsklubben.

Till Gröna Lund i sommar

Fritidsklubben erbjuder utflykter och arrangemang för de anställda och deras familjer.

- Vi hyr slalombacken, bjuder på cirkusföreställningar, danskurser och ordnar fiske- och orienteringstävlingar. I sommar åker vi till Gröna Lund i Stockholm – det är mycket populärt och fyller flera bussar.

OVAKO

Tel: 0290-250 00 • www.ovako.com